

Egenomsorg når jobben krever alt

Frode Thuen

Professor, HVL/

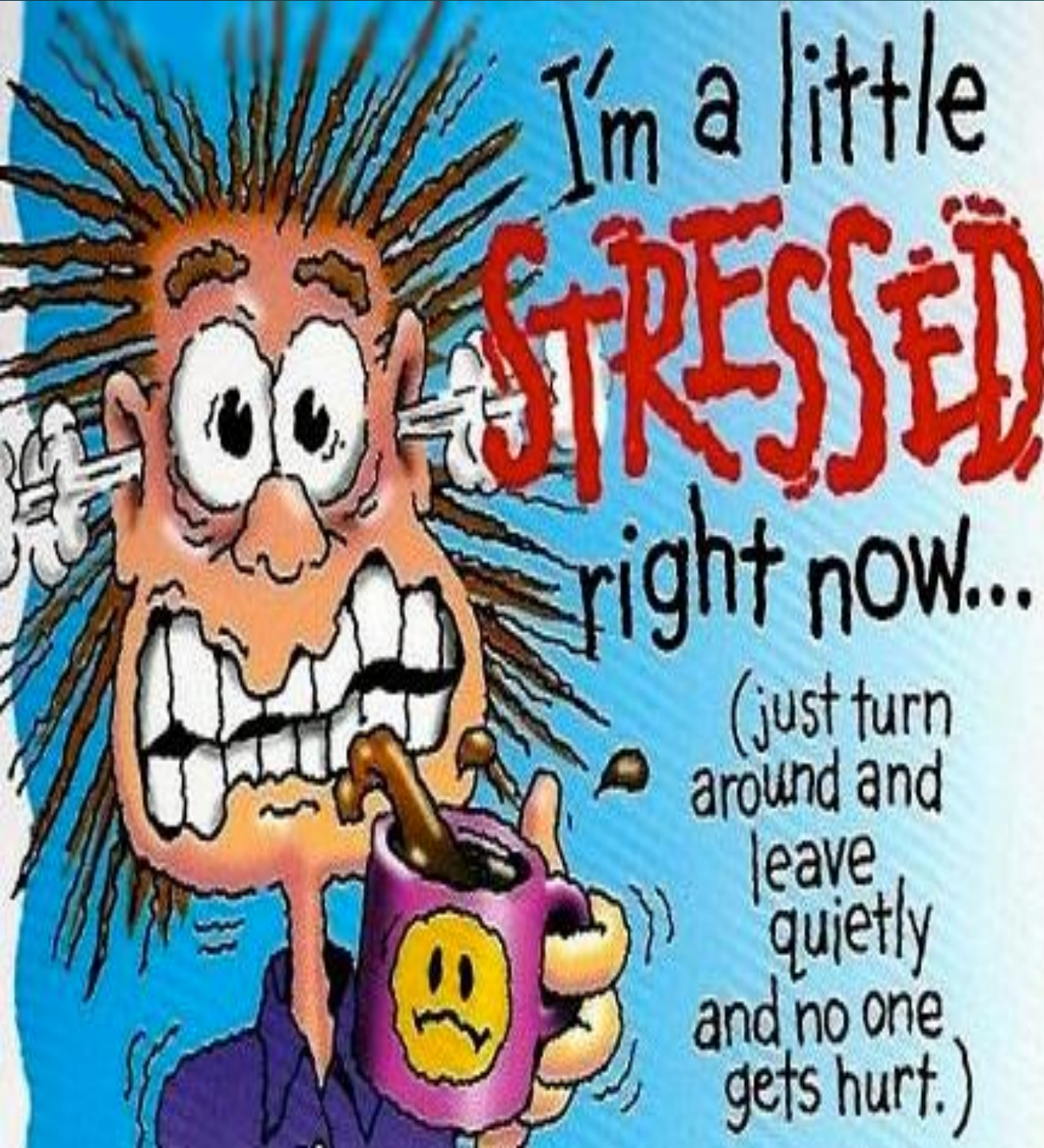
Faglig ansvarlig, Vi-klinikken,no

Hva er typiske belastninger blant helsearbeidere?

- › Emosjonelt arbeid
- › Høyt arbeidspress
- › Lite kontroll
- › Krysspress
- › Vedvarende stress

Vedvarende stress kan føre til...

- Utbrenthet
- Medfølelsetretthet

Utbrenthet

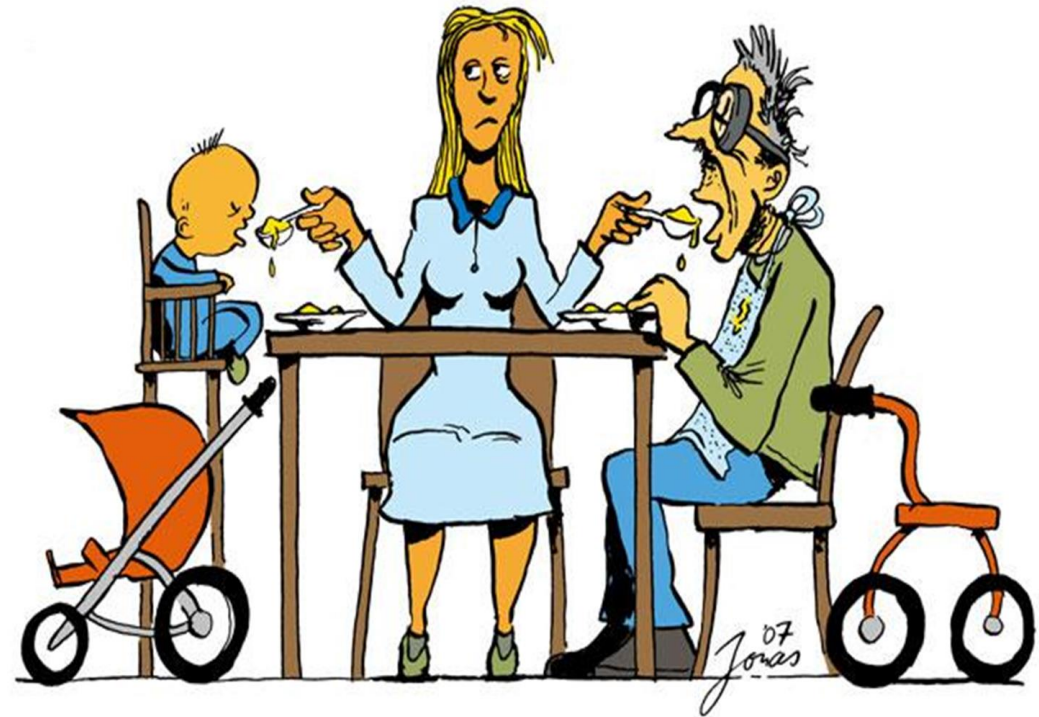

Misforhold mellom krav og ressurser over tid. For mye ansvar, for lite kontroll, for høyt tempo, for lite anerkjennelse, og for lite hvile og følelsen av aldri å bli ferdig

- › Emosjonell utmattelse
- › Kynisme eller distansering
- › Redusert opplevelse av mening og mestring

Medfølelsestretthet

En opplevelse av at empatien kollapse.
Irritabilitet, følelsesmessig nummenhet, sterk tretthet, eller en uventet avvisning av mennesker man tidligere orket å være nær.

-
- Utbrenthet handler om at arbeidsoppgavene tapper energien.
  - Medfølelsetretthet handler om at relasjonene tapper den emosjonelle bæreevnen.

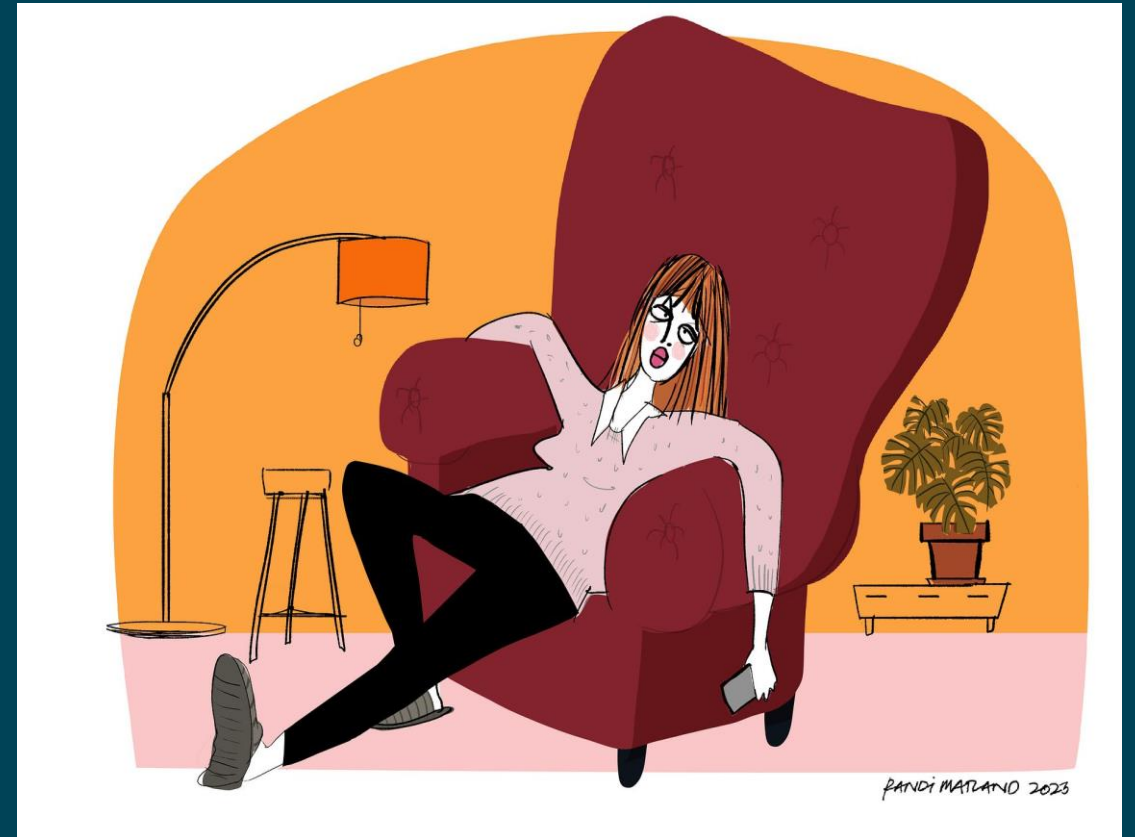
De viktigste sårbarhetsfaktorene

- › Lite bevissthet om og oppmerksomhet på egne kroppslige og mentale signaler og behov
- › En tendens til å overse/overhøre egne kroppslige og mentale signaler og behov
- › Høy oppmerksom på klienters tilstander, signaler og behov

Det viktigste tegnet på at man er i ferd med å bli utbrent:

Restitusjon blir vanskelig og
utilstrekkelig

Hvordan forebygge utbrenthet og medfølelsestretthet

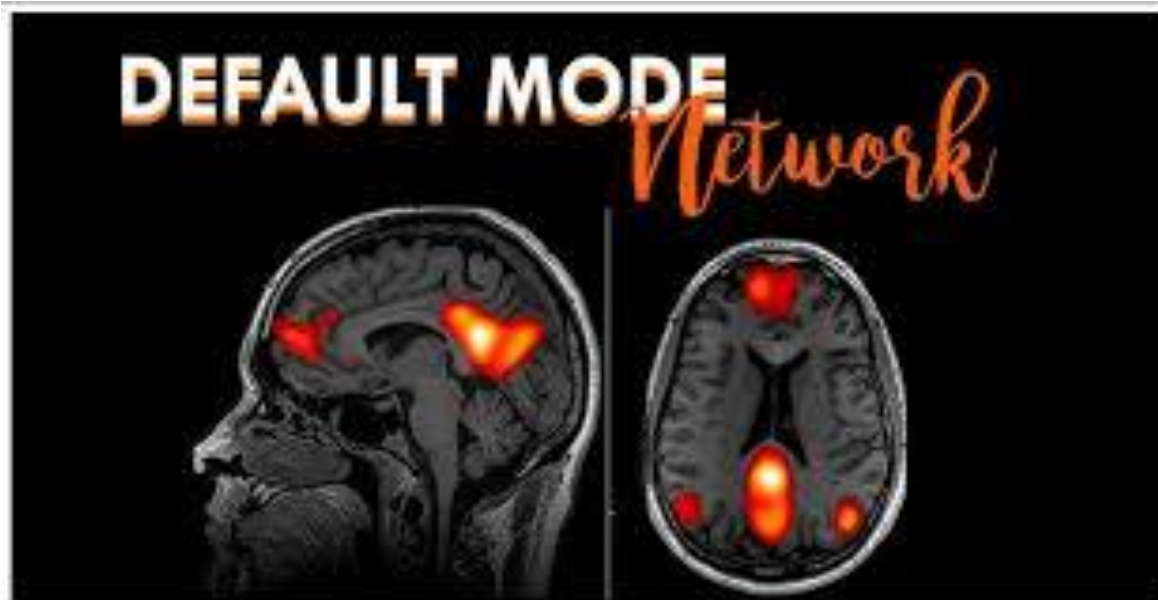

En observasjon

Viktigheten av mikropauser

Selvmedfølelse

- ▶ Vennlighet overfor seg selv
- ▶ Medmenneskelighet
- ▶ Oppmerksomt nærvær

Tvil og usikkerhet kan dukke opp på ulike stadier

Grunnleggende ferdigheter

Glede over å mestre

Belastninger over manglende resultater

Innsikt i mangler ved arbeid og virksomhet

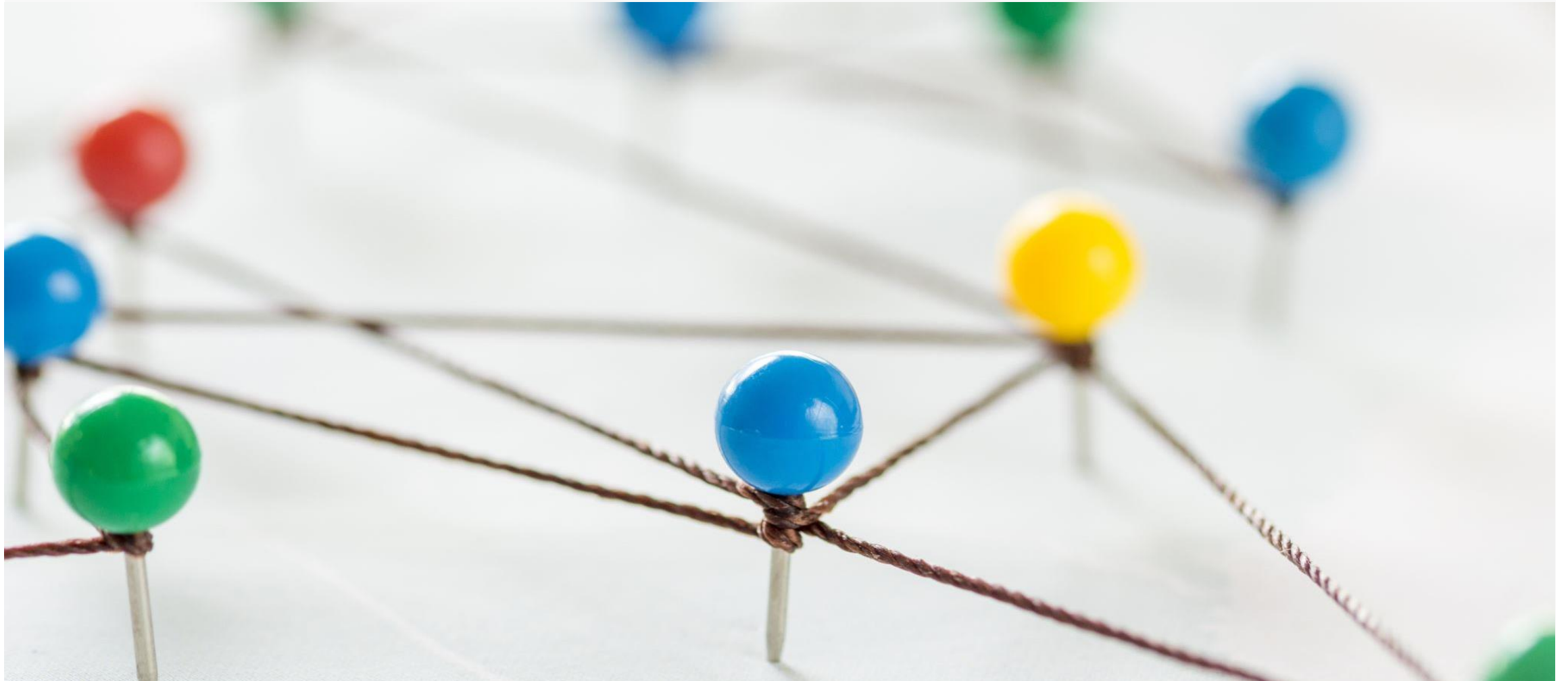
Realistiske forventninger til seg selv og virksomheten

Analytisk posisjon

Et hjelpemiddel for innsikt og forståelse – ulike perspektiver

---

Det er krevende når pasienten utagerer.
Dette er jeg ikke så god på å takle
Her må jeg prøve å bevare roen

AUTENTISK MODUS

Pasienten er i en sårbar situasjon
Hun skal ikke lide fordi jeg ikke takler henne så godt
Hun har det mye vanskeligere enn meg
Hun står veldig alene i denne situasjonen

EMPATISK MODUS

Hva er det som skjer i denne situasjonen?

Hviken dynamikk er vi nå kommet inn i?
Hvordan blir vi påvirket av rollene våre i denne situasjonen?
Hva kan jeg nå gjøre for å bevege posisjonene i samtalen?

REFLEKTERENDE MODUS

Betydningen av mestringsforventning

Vår tillit til å mestre – forventning om å få noe til, er vel så viktig som våre kunnskaper og faktiske ferdigheter.

Troen på oss selv – hva vi har å sette inn i situasjonen?

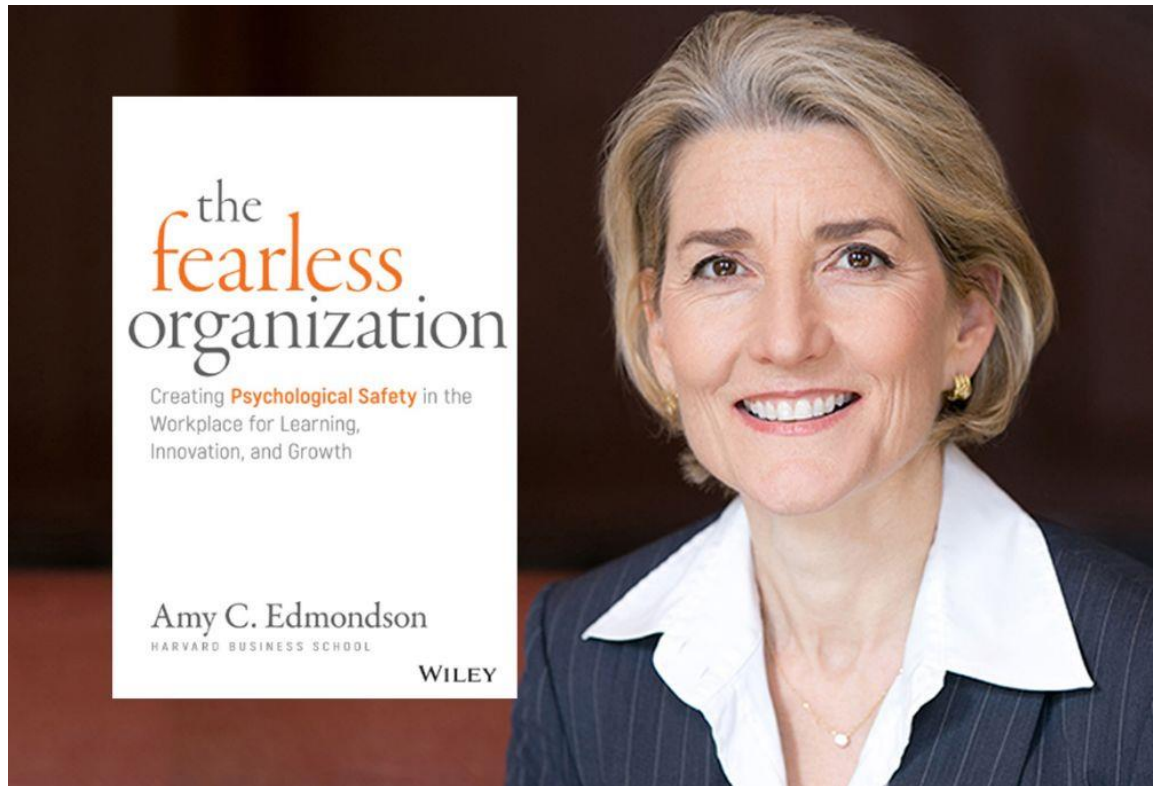
Omsorgstilfredshet

Kilder til tilfredshet:

- Direkte klientarbeid
- Fellesskap med kollega
- Betydningen av arbeidet for samfunnet

Psykologisk trygghet

A shared belief that the team is safe for interpersonal risk-taking

Begrepet fikk først vind i seilene da Google kastet seg over det

Hva psykologisk trygghet IKKE er

At du kan si hva du vil hele tiden

Oppskrift på det perfekte team

Noe som kommer av seg selv

God og dårlig trygghet

Hva som fremmer psykologisk trygghet

- ▶ Tydelighet i kommunikasjonen
- ▶ Nysgjerrighet
- ▶ Engasjement
- ▶ Forutsigbarhet
- ▶ At man er åpen og oppriktig

Ledere har et særlig ansvar, men
alle kan bidra til å fremme trygghet

«Model the behavior you want to see»

